

XXIV.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Meddelelse af Begunstigelser til en Creditkasse for Landeiendomme i Østifterne.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 13de Januar 1866.)

Udvalget har med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det overhovedet kan tilråades for Tiden at indgaae paa nye Creditforeningers Oprettelse, deelt sig i et Fleertal (Gad, C. Petersen, S. Kee og Thurah), som indstiller, at nedenstaaende Lovforslag vedtages istedetfor det oprindelig indbragte, og et Mindretal (Mahn), som indstiller, at saavel det indbragte Forslag som Fleertallets Forslag forkastes. — Skulde Thinget imidlertid slutte sig til Fleertallets Anskuelse, at der ikke gives tilstrækkelige Grunde til at nægte Sagens videre Fremme, maa Mindretallet, skjøndt det i et enkelt Punkt har en fra Fleertallets Forslag afvigende Mening, dog i det Hele foretrække dette for det indbragte Forslag og kan forsaavidt subsidiairt slutte sig til samme.

Fleertallet tvivler ikke i mindste Maade om, at de to i Østifterne bestaaende Creditforeninger fortjene al den Anerkjendelse og Tillid, som de hidtil have nydt; men ligesom man ikke kan indsee, at der heraf i Almindelighed skulde følge, at man principmæssig maa være imod, at nye Creditforeninger dannes, saaledes kan man ganske særlig ikke tillægge denne Betragtning afgjørende Vægt med Hensyn til det foreliggende af 7 Folkethingsmænd indbragte Forslag. — Forslaget gaaer nemlig ud paa at tillade Oprettelsen af en Creditforening for Landeien-

domme alene og stiller sig derved i et væsentligt Punkt fra de bestaaende Creditforeninger, der omfatte saavel Kjøbstad- som Landeiendomme. Hvad enten man nu maatte mene, at den ene eller den anden Art af faste Eiendomme frembyder størst Sikkerhed for Laan, eller at det i saa Henseende er umuligt forud at have nogen bestemt Anskuelse, saa synes det dog fra alle Sider at maatte indrømmes, at de to nævnte Arter af Eiendomme her i Landet hver for sig ere underkastede Conjunctioner, som ikke med Nødvendighed træffe begge, i alt Fald ikke i samme Grad. Og kan det saaledes ikke alvorlig omtvistes, at jo Risikoen er af forskjellig Bestaaffenhed, saa synes det et heller med Rette absolut at burde nægtes dem, som foretrække at danne en særlig Forening for den ene Art Eiendomme, at komme til at nyde Godt af Begunstigelser, som Lovgivningsmagten engang har anseet det for rigtigt at indrømme de hidtil stiftede Creditforeninger for Grundeiere. Tanken med Bestemmelsen i § 3 af Lov af 19de Februar 1861 har vistnok ogsaa kun været den, at Rigsdagen vilde forbeholde sig Ret til i Forening med Regjeringen nøiere at drøfte og bestemme Betingelserne, under hvilke Begunstigelserne fremtidig skulde gives.

Spørgsmaalet bliver saaledes efter Fleertallets Formening nærmest det, om man vil